

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT	629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04	UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI		00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ	621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17	TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET:	http://www.cbos.pl	E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/101/99

PREFERENCJE PARTYJNE W CZERWCU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, CZERWIEC '99

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Najważniejszym wydarzeniem kształtującym nastroje społeczne w czerwcu była bez wątpienia wizyta Jana Pawła II w ojczyźnie. Wprawdzie podróż papieża tylko w ograniczonym zakresie miała wydźwięk polityczny, niemniej wydaje się, że wpłynęła również na bardziej przychylne postrzeganie przez Polaków świata polityki (zwłaszcza tych jego przedstawicieli, którym dane było pojawić się w mediach przy okazji papieskich spotkań). Mimo podniosłej atmosfery towarzyszącej pielgrzymce różne grupy zawodowe tylko częściowo zawiesiły protesty. Swoją akcję protestacyjną kontynuowały pielęgniarki. Niezadowolenie z sytuacji swojego zakładu wyrażali także pracownicy radomskiego „Łucznika” (choć ostre starcie z policją miało miejsce po realizacji sondażu¹). W ostatnim okresie obradował IV Kongres Socjaldemokracji RP, której członkowie podjęli decyzję o jej rozwiązaniu. Wcześniej nastąpiła formalna rejestracja nowej partii politycznej - SLD (dotychczas tak nazywała się koalicja wyborcza różnych ugrupowań politycznych i organizacji skupiona wokół SdRP). W związku z osiągnięciem porozumienia między NATO a Jugosławią zmalało napięcie związane z sytuacją w Kosowie.

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w drugiej połowie czerwca, udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji - 60% badanych, a więc niemal tyle samo, ile w ubiegłym miesiącu.

W porównaniu z majem niewiele zmieniło się poparcie dla poszczególnych ugrupowań. Nadal najwięcej zadeklarowanych zwolenników ma SLD, za którym obecnie opowiada się 31% badanych zapowiadających udział w wyborach. W ciągu ostatniego miesiąca poparcie dla tego ugrupowania w zasadzie się nie zmieniło (różnica wskazań w granicach błędu statystycznego). Z dłuższej perspektywy jednak - od początku kwietnia - można zauważyć słabą tendencję do wzrostu notowań. Nieco lepsze niż przed miesiącem (o 2 punkty procentowe) są obecne wyniki AWS. Zamiar oddania głosu na tę formację deklaruje blisko co czwarty potencjalny wyborca (24%). Sondażowa przewaga SLD nad AWS utrzymuje się zatem na poziomie z ubiegłego miesiąca.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (109), 16-22 czerwca ‘99, reprezentatywna próba losowo-adresowa dorosłych Polaków (N=1099).

**POPARCIE DLA PARTII I UGRUPOWAŃ POLITYCZNYCH WŚRÓD OSÓB DEKLARUJĄCYCH UDZIAŁ
W POTENCJALNYCH WYBORACH PARLAMENTARNYCH**

Partie i ugrupowania polityczne	'98								'99							
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV ₍₁₎	IV ₍₂₎	V	VI	
	w procentach															
SLD	27	24	31	22	28	29	30	28	27	29	28	28	29	30	31	
AWS	27	25	20	25	23	38	28	29	28	22	22	23	23	22	24	
UW	12	15	13	13	12	7	12	12	11	15	9	7	8	10	9	
PSL	6	7	6	10	8	8	8	9	9	11	9	11	10	8	9	
UP	8	8	9	6	8	4	3	6	7	7	5	3	5	4	6	
ROP	4	3	3	4	4	2	3	3	2	3	4	3	4	3	3	
ChD III RP	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	1	2	2	
KPEiR	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	3	2	4	2	2	
ZZR „Samoobrona”	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	2	
KPEiR RP	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	1	2	2	1	
UPR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2	1	
PLD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0	0	1	1	
Inna partia	4	4	4	5	3	4	5	3	3	2	3	1	1	1	1	
Trudno powiedzieć	12	14	14	14	13	7	11	9	8	8	11	15	10	12	9	
N	975	708	649	618	736	678	657	620	650	635	601	610	605	629	658	

Czerwiec nie przyniósł istotnych zmian w poziomie poparcia dla UW oraz PSL. Obecnie za każdą z tych partii opowiada się niespełna co dziesiąty badany deklarujący udział w głosowaniu (9%). Na nieco wyższym poziomie niż w ubiegłych miesiącach kształtuje się natomiast poparcie dla UP. W porównaniu z majem liczba jej zwolenników wzrosła wprawdzie nieznacznie (o 2 punkty procentowe), jednak po raz pierwszy od lutego ugrupowanie to uzyskało w sondażu poparcie powyżej pięcioprocentowego progu wymaganego dla partii politycznych.

W dalszym ciągu znikome szanse na wejście do parlamentu mają pozostałe ugrupowania uwzględnione w naszym badaniu. Poparcie dla ROP od kilkunastu miesięcy nie przekracza 3-4%. Jeszcze mniej głosów otrzymują pozostałe partie - ChD III RP, KPEiR i ZZR „Samoobrona” po 2%, natomiast KPEiR RP, PLD i UPR po 1%.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?
 1 - Na pewno wziął(ę)by w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału

(%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	60	21	19	1099
Płeć				
Mężczyźni	66	18	16	521
Kobiety	55	23	22	578
Wiek				
18-24 lat	50	27	24	158
25-34	55	23	22	195
35-44	60	23	17	234
45-54	72	17	11	195
55-64	71	9	20	144
65 lat i więcej	53	23	24	173
Miejsce zamieszkania				
Wieś	57	23	20	406
Miasto do 20 tys.	59	21	20	132
20 - 100 tys.	59	19	23	214
101 - 500 tys.	68	15	17	186
501 tys. i więcej mieszk.	61	25	14	161
Wykształcenie				
Podstawowe	50	24	26	308
Zasadnicze zawodowe	57	23	20	291
Średnie	63	20	17	393
Wyższe	87	8	5	101
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	85	11	4	86
Prac. umysł. niż. szczebla	63	20	17	118
Pracownicy fiz.- umysł.	48	27	25	72
Robotnicy wykwalifikowani	53	33	14	121
Robotnicy niewykwalifik.	58	16	26	44
Rolnicy	61	21	18	66
Pracujący na własny rach.	70	20	11	56
Bierni zawodowo				
Renciści	57	17	26	131
Emeryci	64	18	19	201
Uczniowie i studenci	48	30	23	49
Bezrobotni	60	19	21	95
Gospodynie domowe i inni	41	25	34	57
Pracuje w:				
sferze budżetowej	71	13	15	116
sekt. państw., publicznym	66	22	12	125
sp. właśc. pryw. i państwa	56	29	15	93
sekt. pryw. poza rolnict.	59	24	17	194
prywatnym gosp. rolnym	63	19	18	64
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	54	22	25	191
276 - 399	58	23	19	122
400 - 549	59	20	22	223
550 - 799	67	17	16	175
Powyżej 799 zł	74	14	11	164
Ocena własnych war. mater.				
Złe	56	22	22	346
Średnie	56	24	21	493
Dobre	74	14	13	260
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	66	15	19	71
Raz w tygodniu	64	22	14	562
1-2 razy w miesiącu	55	23	22	175
Kilka razy w roku	60	16	24	202
W ogóle nie uczestniczy	42	25	33	90
Poglądy polityczne				
Lewica	75	12	13	280
Centrum	57	22	21	275
Prawica	73	16	11	273
Trudno powiedzieć	34	34	31	270

Tabela 2. Gdyby miał(a) Pan(i) wybierać z poniższej listy, to na którą partię by Pan(i) głosował(a)?

(%)

	AWS	ChD III RP	KPEiR	KPEiR RP	PSL	PLD	ROP	SLD
Ogółem	24	2	2	1	9	1	3	31
Płeć								
Mężczyźni	29	2	1	1	11	0	3	31
Kobiety	18	2	3	1	6	1	2	32
Wiek								
18-24 lat	34	0	0	0	2	0	2	17
25-34	21	2	0	1	12	0	6	22
35-44	21	4	1	1	11	0	2	29
45-54	19	2	2	1	9	0	3	44
55-64	26	3	6	1	7	2	0	33
65 lat i więcej	26	1	3	3	8	2	2	34
Miejsce zamieszkania								
Wieś	21	3	2	0	19	1	3	26
Miasto do 20 tys.	25	1	3	2	2	0	3	47
20 - 100 tys.	25	3	2	2	7	1	1	33
101 - 500 tys.	19	3	1	1	1	0	4	31
501 tys.i więcej mieszk.	34	1	2	2	1	0	1	28
Wykształcenie								
Podstawowe	24	2	4	2	9	1	1	30
Zasadnicze zawodowe	31	1	1	1	15	0	2	25
Średnie	20	2	2	1	6	1	5	36
Wyższe	21	4	0	0	5	0	0	31
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	24	3	0	0	4	0	0	27
Prac. umysł. niż. szczebla	9	1	0	0	1	0	11	45
Pracownicy fiz. - umysł.	23	2	0	0	13	0	4	25
Robotnicy wykwalifikowani	41	5	0	0	4	0	0	30
Robotnicy niewykwalifik.	12	0	0	2	5	0	8	35
Rolnicy	14	2	0	0	4	0	2	16
Pracujący na własny rach.	31	7	0	0	6	0	0	36
Bierni zawodowo								
Renciści	24	2	7	7	9	0	1	30
Emeryci	24	1	4	0	8	4	1	41
Uczniowie i studenci	10	0	0	0	0	0	6	5
Bezrobotni	28	3	4	0	10	0	4	22
Gospodynie domowe i inni	46	2	3	6	2	0	0	15
Pracuje w:								
sferze budżetowej	17	5	0	0	9	0	1	40
sekt. państw., publicznym	20	2	0	0	8	0	1	36
sp. wiaśc. pryw. i państwa	30	2	0	0	0	0	10	28
sekt. pryw. poza rolnict.	30	2	0	0	3	0	5	30
prywatnym gosp. rolnym	11	2	0	0	47	0	2	14
Dochody na jedną osobę								
Do 275 zł	20	3	1	0	16	1	2	24
276 - 399	24	0	7	4	7	0	1	36
400 - 549	23	3	4	1	8	0	3	34
550 - 799	29	1	1	0	6	3	0	36
Powyżej 799 zł	23	3	0	1	5	0	2	32
Ocena własnych war. mater.								
Złe	24	1	4	0	10	0	2	34
Średnie	22	2	1	2	11	1	2	31
Dobre	25	4	1	1	4	0	4	29
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	52	9	2	1	4	0	2	5
Raz w tygodniu	26	2	2	1	9	1	4	26
1-2 razy w miesiącu	17	1	2	2	12	2	1	37
Kilka razy w roku	14	3	2	1	8	0	1	44
W ogóle nie uczestniczy	15	1	1	0	0	0	0	63
Poglądy polityczne								
Lewica	0	0	2	1	9	1	1	68
Centrum	17	1	2	2	14	1	5	18
Prawica	58	5	1	0	4	0	2	6
Trudno powiedzieć	13	3	6	3	9	0	4	24

Tabela 2 cd. Gdyby miał(a) Pan(i) wybierać z poniższej listy, to na którą partię by Pan(i) głosował(a)? (%)

	UPR	UP	UW	ZZR "Samo- obrona"	Inna partia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	6	9	2	1	9	658
Płeć							
Mężczyźni	0	3	8	1	2	8	344
Kobiety	1	9	11	3	0	12	314
Wiek							
18-24 lat	0	16	14	3	0	13	78
25-34	1	7	13	4	1	10	105
35-44	1	3	10	4	4	9	141
45-54	0	4	6	0	0	8	140
55-64	0	6	8	0	0	8	102
65 lat i więcej	0	2	5	1	1	12	93
Miejsce zamieszkania							
Wieś	0	5	2	3	1	13	230
Miasto do 20 tys.	1	2	4	0	3	6	78
20 - 100 tys.	0	6	10	2	0	7	125
101 - 500 tys.	0	4	19	1	1	14	127
501 tys.i więcej mieszk.	2	11	16	0	0	3	98
Wykształcenie							
Podstawowe	0	6	2	1	1	18	153
Zasadnicze zawodowe	0	7	2	3	1	10	165
Średnie	1	4	12	2	0	7	247
Wyższe	1	5	28	0	2	3	88
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	1	6	30	0	3	3	73
Prac.umyśl.niż.szczebła	0	7	18	0	0	7	74
Pracownicy fiz.-umyśl.	3	7	9	0	0	11	35
Robotnicy wykwalifikowani	0	4	1	5	6	4	64
Robotnicy niewykwalifik.	0	9	4	0	0	26	25
Rolnicy	0	5	0	8	0	8	40
Pracujący na własny rach.	5	2	6	6	0	2	39
Bierni zawodowo							
Renciści	0	2	3	1	1	12	74
Emeryci	0	4	5	0	0	10	128
Uczniowie i studenci	0	20	31	0	0	27	23
Bezrobotni	0	9	3	1	0	17	56
Gospodynie domowe i inni	0	3	10	3	2	8	21
Pracuje w:							
sferze budżetowej	0	5	16	0	2	5	83
sekt. państw.,publicznym	0	3	17	1	2	8	82
sp. właśc. pryw. i państwa	0	4	10	5	0	10	52
sekt. pryw. poza rolnict.	3	8	9	3	2	6	113
prywatnym gosp. rolnym	0	9	0	8	0	8	41
Dochody na jedną osobę							
Do 275 zł	0	14	4	2	1	12	102
276 - 399	0	4	2	0	1	15	69
400 - 549	0	3	9	0	1	11	131
550 - 799	1	5	7	0	2	9	117
Powyżej 799 zł	0	5	24	2	2	2	122
Ocena własnych war. mater.							
Złe	0	6	3	1	1	13	193
Średnie	0	6	7	3	1	12	274
Dobre	2	6	18	1	1	4	191
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	0	3	6	0	2	15	46
Raz w tygodniu	0	6	10	3	1	9	358
1-2 razy w miesiącu	2	5	5	1	1	12	95
Kilka razy w roku	1	6	11	0	2	7	121
W ogóle nie uczestniczy	1	3	11	0	0	5	37
Poglądy polityczne							
Lewica	0	7	3	1	0	7	211
Centrum	2	5	19	1	2	11	156
Prawica	0	3	13	1	1	5	200
Trudno powiedzieć	0	8	1	5	2	23	91